ॐ

संस्कृतभारती उत्तरतमिलनाडु

पत्राचारद्वारा संस्कृतम्

परीक्षा - परिचयः

कालावधिः - होरात्रयम् अङ्काः १००

आषाढः प्लवः ५१२३ आगस्ट् २०२१

उत्तरदीपिका

प्रथमः भागः

(अ) आवरणे दत्तस्य विशेषण- पदस्य रूपं लिखत (पञ्च) (5)

१ _____ रूप्यकैः अहम् एतत् कन्दुकं क्रीतवती । (सप्त)_ **सप्तभिः**

२ गुरुः _____ शिक्षकाय मन्त्रदीक्षां दत्तवान् । (एकम्) **एकस्मै**

३ _____ बालिकायाः पिता रमेशः । (बुद्धिमती) **बुद्धिमत्याः**

४ अर्चकः _____ पुष्पैः अर्चयति । (नूतन) **नूतनैः**

५ वृक्षे _____ फले स्तः । (उत्तम) **उत्तमे**

६ आचार्यः _____ छात्रान् आह्वयति । (विनीत) **विनीतान्**

आ उचित सङ्ख्यावाचक / पूरणप्रत्ययान्त रूपं लिखत (चतुर्णाम्) (4)

१ _____ दिने महाभारतयुद्धं समाप्तम्। (१८) **अष्टादशे**

२ _____ बालिकाः विद्यालयं गच्छन्ति । (३) **तिस्रः**

३ वृद्धः _____ पुत्रेण सह वसति । (२) **द्वितीयेन**

४ सीतायाः _____ अग्रजा वित्तकोषे कार्यं करोति । (१) **प्रथमा**

५ कृषिकस्य _____ पुत्राः आसन् । (४) **चत्वारः**

इ. मेलयत (4)

१.	स्थास्यति	क्तः	( )	(७)
२.	लिखितवती	तव्यत्	( )	(८)
३.	प्रक्षाल्य	ल्यप्	( )	(३)
४.	गम्यताम्	क्तवतु	( )	(२)
५.	हसेम	भावे प्रयोगः	( )	(६)
६.	विकस्यते	लोट्	( )	(४)
७.	कृतम्	लृट्	( )	(१)
८.	दातव्यम्	विधिलिङ्	( )	(५)

ई. उचित चित् / चन प्रयोगं कुरुत **(चतुर्णाम्)** (4)

१ _____ वृक्षात् फलं पतति । **कस्माच्चित् / कस्माच्चन**

२ प्रकोष्ठे _____शीतवायुः आगच्छति । **कुतश्चित् / कुतश्चन**

३ _____आपणेषु उत्तमफलानि प्राप्यन्ते । **केषुचित् / केषुचन**

४ _____ महिला मार्गे गच्छति। **काचित् / काचन**

५ गोपालः _____ ग्रामे वसति । **कस्मिंश्चित् / कस्मिंश्चन**

उ. अधस्तन वाक्यानां प्रयोग-परिवर्त्तनं कुरुत **(पञ्चानाम्)** (5)

(उदा - रामः श्लोकं पठति । → रामेण श्लोकः पठ्यते ।)

१ शिष्यः प्रश्नान् पृच्छति । **शिष्येण प्रश्नाः पृच्छयन्ते ।**

२ वयं घटीं पश्यामः । **अस्माभिः घटी दृश्यते ।**

३ सा फलं खादति । **तया फलं खाद्यते ।**

४ भवती शाटिकाः क्षालयति । **भवत्या शाटिकाः क्षाल्यन्ते ।**

५ उत्तमः अन्यान् क्षमते । **उत्तमेन अन्ये क्षम्यन्ते ।**

६ महिला कथां वदति । **महिलया कथा उद्यते / उच्यते ।**

७ वृषभाः मार्गे अटन्ति । **वृषभैः मार्गे अट्यते ।**

ऊ. उचित-पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत **(पञ्च एव)** **(5)**

१. _____पुस्तकं पठनीयम् । (अहम् , मया , मह्यम्) **मया**

२. वृक्षेण _____ । (कम्पते , कम्प्यते , कम्पन्ते) **कम्प्यते**

३. भगिन्यः सत्कारं _____ । (कृतवत्यः , कृताः , कृतवन्तः) **कृतवत्यः**

४. त्वया गृहं _____। (गम्यताम् , गच्छतु , गच्छ) **गम्यताम्**

५. छात्रैः पाठः _____। (अपठ्यत , अपठत् , पठितवन्तः) **अपठ्यत**

६. बालिकया विद्यालयः _____ । (गतः , गता , गतम्) **गतः**

७. मानवाः धर्मं _____। (पालयेत् , पालयेयुः , पालनीयम्) **पालयेयुः**

ऋ विभक्ति रूपाणि लिखत **(चत्वारि एव)** **(4)**

			ए . व	**द्वि . व**	**बहु . व**
१	तकारान्तः पुंलिङ्गः भवत् शब्दः	तृतीया विभक्तिः	**भवता** _____	भवद्भ्याम्	**भवद्भिः** _____
२	ऋकारान्तः स्त्रीलिङ्गः मातृ शब्दः	द्वितीया विभक्तिः	मातरम्	**मातरौ** _____	**मातॄः** _____
३	इकारन्तः स्त्रीलिङ्गः मति शब्दः	प्रथमा विभक्तिः	मतिः	**मती** _____	**मतयः** _____

४	दकारान्तः त्रिलिङ्गकः अस्मद् शब्दः	षष्ठी विभक्तिः	मम /मे _____	आवयोः / नौ	अस्माकम् /नः _____
५	इकारान्तः पुंलिङ्गः हरि शब्दः	पञ्चमी विभक्तिः	हरेः _____	हरिभ्याम्	हरिभ्यः _____

ऋ सन्धिं कृत्वा सन्धि -नाम चित्वा लिखत **(पञ्चानाम्)** **(10)**

(यण् , गुणः , पूर्वरूपम् , सवर्णदीर्घः , यान्तवान्तादेशः , वृद्धिः)

उदा :- विद्या + आलयः = <u>विद्यालयः</u> , <u>स . दी . स</u>

१. माता + इव = _____ , _____ **मातेव , गुणः**

२. प्रति + एकम् = _____ , _____ **प्रत्येकम् , यण्**

३. चोरौ + आगतौ = _____ , _____ **चोरावागतौ , या. वा. दे . स**

४. पश्यन्ति + इह = _____ , _____ **पश्यन्तीह , स . दी . स**

५. सुधा + एषा = _____ , _____ **सुधैषा , वृद्धिः**

६. मन्दिरे + अस्मिन् = _____ , _____ **मन्दिरेऽस्मिन् , पू . रू**

ॠ सन्धिच्छेदं कुरुत **(पञ्चानाम्)** **(5)**

१. एतयिह = _____ , _____ **एते + इह**

२. चन्द्रोदयः = _____ , _____ **चन्द्र + उदयः**

३. दीपेष्वपि = _____ , _____ **दीपेषु + अपि**

४. नैतत् = _____ , _____ **न + एतत्**

५. मिथ्यारोपः = _____ , _____ **मिथ्या + आरोपः**

६. गृहेऽम्बा = _____ , _____ **गृहे + अम्बा**

ए अधो दत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत **(पञ्च एव)** **(5)**

आपणिकः, खाद्यते, नाटकम्, पितुः, वृद्धः, अस्माकम्, वृक्षात्

१._____

२._____

३._____

४._____

५._____

(ऐ) आङ्गल / तमिल भाषया अर्थं लिखत **(चत्वारि)** **(4)**

१. उष्ट्रः _____ camel ஒட்டகம்

२. शाटिका _____ saree சேலை / புடவை

३. ओदनम् _____ rice சாதம் / அன்னம்

४. कपोतः _____ pigeon புறா

५. सङ्गणकम् _____ computer கணினி

६.वामतः _____ to the left இடது பக்கம்

(ओ) समीचीनं रूपं लिखत **(पञ्चानाम्)** **(5)**

१. प्रेषयति - प्रेष्यते । करोति - _____ क्रियते

२. मिलति - सम्मिल्य । क्रीडति - _____ सङ्क्रीड्य

३. गच्छति - गमिष्यति । नमति - _____ नंस्यति

४. लिखति - लेखितव्यम् । जानाति - _____ ज्ञातव्यम्

५. पठति - पठितः । ददाति - _____ दत्तः

६. खादति - खादितवान् । पश्यति - _____ **दृष्टवान्**

(औ) उचित पदानि चित्वा सुभाषितं पूरयत (एकम् एव) (2)

(विकासयति , महात्मनाम् , विपदि , पद्माकरं , यशसि , परहिते , नाभ्यर्थितो , वाक्पटुता)

१. _____ दिनकरो विकचीकरोति **पद्माकरं**

चन्द्रो _____ कैरवचक्रवालम् । **विकासयति**

_____ जलधरोऽपि जलं ददाति **नाभ्यर्थितो**

सन्तः स्वयं _____ निहिताभियोगाः ॥ **परहिते (पञ्चमपाठः)**

(२) _____ धैर्यमथाभ्युदये क्षमा सदसि _____ युधि विक्रमः । **विपदि , वाक्पटुता**

_____ चाभिरुचिर्व्यसनं श्रुतौ प्रकृतिसिद्धमिदं हि _____ ॥ **यशसि , महात्मनाम्**
(षष्ठपाठः)

द्वितीयः भागः

(अ) ससन्दर्भं तमिल / आङ्गल / संस्कृतेन वा व्याख्यात (द्वे एव) (6)

१. " शापवाक्यं मया न श्रुतम् । कुतः ? " **(काव्यकथा प्रथमपाठः)**

२. " त्वं विचारमूढः । " **(काव्यकथा द्वितीयपाठः)**

३. " इदं जैत्राभरणं कन्यारत्नं च स्वीकुरु । " **(काव्यकथा नवमपाठः)**

४. " दक्षिणा मास्तु । भक्त्या एव अहं सन्तुष्टः ।" **(काव्यकथा पञ्चमपाठः)**

(आ) सूक्तेः अर्थं तमिल / आङ्गल / संस्कृतेन वा लिखत (द्वयोःएव) (4)

१. " गृहीत इव केशेषु मृत्युना धर्ममाचरेत् ।" **षष्ठपाठः**

२. "मनस्वी कार्यार्थी न गणयति दुःखं न च सुखम् ।" **चतुर्थपाठः**

३. " अनुक्तमप्यूहति पण्डितो जनः । " **सप्तमपाठः**

४. " बहुविघ्नास्तु सदा कल्याणसिद्धयः । " **पञ्चमपाठः**

(इ) श्लोकस्य अन्वयं कृत्वा भावार्थं तमिल / आङ्गल / संस्कृतेन वा लिखत (द्वयोः एव) (8)

१. चित्रकूटं गते रामे पुत्रशोकातुरस्तथा ।
राजा दशरथः स्वर्गं जगाम विलपन् सुतम् ॥ **षष्ठपाठः**

२. अगस्त्यवचनाच्चैव जग्राहैन्द्रं शरासनम् ।
खड्गं च परमप्रीतस्तूणी चाक्षयसायकौ ॥ **दशमपाठः**

३. तमेवंगुणसम्पन्नं रामं सत्यपराक्रमम् ।
यौवराज्येन संयोक्तुमैच्छत् प्रीत्या महीपतिः ॥ **द्वितीयपाठः**

(ई) संस्कृतेन अनुवादं कुरुत (पञ्चानाम्) (5)

१. Gods as well as the demons waged war. **देवाः राक्षसाः च युद्धं कृतवन्तः**
தேவர்களும் அசுரர்களும் போர் புரிந்தனர்

२. When does the programme begin? **कार्यक्रमस्य आरम्भः कदा भवति ?**
நிகழ்ச்சி எப்பொழுது ஆரம்பிக்கிறது

३. Let all people do work. **सर्वे जनाः कार्यं कुर्वन्तु ।**
அனைத்து மக்களையும் வேலை செய்ய விடுங்கள்

४. Meditate upon Rama, Krishna and Parvathi. **रामं कृष्णं पार्वतीं च ध्यायत ।**

இராமனையும் கிருஷ்ணனையும் பார்வதியையும்

தியானியுங்கள்

५. He might have had his meals. सः भोजनं कृतवान् स्यात् ।

அவன் உணவை உண்டு இருக்கலாம்

६. Monkey climbs the tree. वानरः वृक्षम् आरोहति ।

குரங்கு மரம் ஏறுகிறது

(उ) गद्यांशं पठित्वा संस्कृतेन उत्तरत । **(5)**

भारतवर्षस्य सर्वासु नदीषु गङ्गा नदी श्रेष्ठा पुण्यतमा च वर्तते । चक्रवर्ती भगीरथः तपसः बलेन इमां नदीं स्वर्गात् पृथ्वीं प्रति आनीतवान् इति पौराणिक ्-कथा प्रसिद्धा । गङ्गायाः द्वे अपरे नामनी भागीरथी जाह्नवी च । इयं नदी हिमालयतः निस्सृत्य बङ्गसागरं प्रति गच्छति । गङ्गायाः पावने तटे हृषीकेशः, हरिद्वारः, वाराणसी प्रयागादयः प्राचीनाः नगर्यः स्थिताः सन्ति । गङ्गायाः शीतले जले स्नानं पुण्यदायकं मन्यते । चिरकाल-स्थितम् अपि गङ्गाजलं कीटादयः न दूषयन्ति इति विस्मयकरम् एव। भारतदेशे इयं पवित्रा नदी जनैः पूज्यते। अनेक-जन्म -कृतं पापं गङ्गास्नानेन गङ्गाजल-पानेन च विनश्यति इति जनाः विश्वसन्ति।

१. गङ्गायाः इतरं नामद्वयं किम् ?

२. केन गङ्गा भूमिं प्रति आनीता ?

३. गङ्गा नदी कुतः निस्सरति ?

४. गङ्गातीरे स्थितानां केषाञ्चन नगराणां नामानि उल्लिखत ?

५. केन कारणेन भारतदेशे इयं नदी जनैः पूज्यते ?

(ऊ) एकं शीर्षकम् अधिकृत्य पञ्चवाक्यानि लिखत **(5)**

१. श्री कृष्णलीला २. संस्कृतभाषा मम प्रिय भाषा

(ऋ) पञ्चवाक्यैः संस्कृतेन चित्रवर्णनं कुरुत (5)

वदतु संस्कृतम् जयतु भारतम्